

ÇOCUKLARDA ALLERJİK RİNİT

EY.FR.10.419.01

Bu broşürde Allerjik Nezle'nin nasıl bir hastalık olduğu, allerjik nezle hakkında bilinmesi gerekenler, tedavideki önemli noktalar ve izlemle ilgili bilgilerin hasta ve yakınlarına öğretilmesi amaçlanmıştır.

HASTALIĞIN TANIMI :

Allerjik nezle burun ve üst solunum yollarının tekrarlayan bir hastalığı olup, **burun tıkanıklığı, hapsirik, burun akıntısı, burun kaşınması, damakta kaşıntı** gibi bulgularla ortaya çıkmaktadır. Hastaların % 50 - 60'ında allerjik göz nezlesi (allerjik konjonktivit) bulguları da görülebilir. Hastalık yıl boyu (perennial) allerjik nezle tipinde yıl boyunca değişik sürelerde ve şiddeti artıp azalarak seyredebilir veya sadece belli mevsimlerde (örneğin ilkbaharda) ortaya çıkabilir. Çocukluk yaşlarında her yaş içinde (özellikle 5-6 yaşlarından sonra) ilk bulgular ortaya çıkmaktadır. Hastalık bulguları sırasında genellikle ateş görülmez.

GÖRÜLME SIKLIĞI :

Ülkemizde çocuklar arasında görülme sıklığı ortalama % 10-15 kadardır. Anne ve/veya babasında allerjik nezle veya bir başka allerjik hastalığı olanlarda allerjik nezle görülme sıklığı artmaktadır.

ETMENLERİ:

Hastalık bulguları **en sıklıkla bitkilerin havada uçuşan polenleri ile** ve ayrıca **ev tozu akarları, küf sporları, evcil hayvanların deri ve tüy döküntüleri** gibi alerjenlerle karşılaşmayı takiben ortaya çıkar.

Ayrıca **sigara dumanı, hava kirliliği, keskin kokular , soğuk hava, rüzgarlı hava** gibi üst solunum yollarını rahatsız edici faktörler tarafından tetiklenerek bulguları başlar. Bulguların olmadığı dönemlerde çocuk son derece iyi olup tamamen sağlıklı bir görünümde olabilir.

TANI YÖNTEMLERİ:

Allerjik nezle tanısı sık burun ve göz kaşınması, akıntısı, tıkanması olan çocuklarda muayene bulguları, laboratuvar testleri ve allerji deri testleri ile konur. Deri Allerji testleri her yaş grubunda yapılabilir ve allerji uzmanları tarafından değerlendirilmelidir. Elde edilen bulgular tedavide yön vericidir.

TEDAVİ :

Allerjik nezle tedavisindeki en önemli basamak o hasta için tetikleyici olarak etki eden faktörlerden (örneğin polenler, ev tozu akarları gibi alerjenlerden, veya sigara dumanı keskin kokular gibi rahatsızlık vericiler) korunmaktır. İlaç tedavisi olarak 2 grup ilaç vardır. **Bunlardan bir grubu devamlı olarak kullanılan ilaçlar olup çocuk iyi de olsa verilmelidir.** Örneğin ilkbahar aylarında mevsimsel allerjik nezlesi olan çocuklarda ilkbahar ayları boyunca (Nisan-Temmuz arası) ilaçlar

Hazırlayan AD/BD/Birim(ler): Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD Çocuk Alerji Bilim Dalı

Sayfa 1 / 2

İlk yayın tarihi: 01.09.2025

Rev No : 00

Rev Tarihi :

gerekiyorsa sürekli verilebilir. Bütün bir yıl boyunca süren (perennial) allerjik nezleli çocuklarda ise yıl içinde çeşitli dönemlerde ara ara veya uzun süre ilaçlar verilebilir. Allerjik nezleye allerjik göz nezlesi bulguları da eşlik ediyorsa göz damlası şeklinde ek ilaçlar verilmesi gerekebilir. Bu gruptaki ilaçlar çoğunlukla antihistaminik tabletler, kortizonlu burun spreyleri gibi ilaçlardır.

Diğer bir grup ilaç ise **hastalık bulguları ortaya çıktığında amacıyla yani gerekli olduğunda kullanılır.**

Allerjik nezle ilaçları şurup, hap, burun spreyi şeklinde olabilir. Ayrıca gerekli görülen hastalarda ek olarak allerji aşıları (immünoterapi) önerilerek karşı bireyin duyarlı olduğu allerjenlere karşı allerjisinin azaltılması yöntemi de bir tedavi seçeneğidir.

Tedavisi planlanan hastaların uygun aralıklarla takip muayeneleri yapılır, aralardaki rahatsızlıklarını nasıl tedavi edecekleri konusunda bilgiler verilir ve halledemedikleri bir problemle karşılaştıklarında nereye başvuracakları kendilerine açıklanır. Hastalar kendilerine önerilen tedaviye uydukları takdirde hastalığın ağırlığında azalma görülür, tedaviye uyulmadığı takdirde hastalık bulgularında ilerleme görülür.

Hastaların uygun aralıklarla izlenmesi ve hastalığın seyrine göre tedavinin yeniden düzenlenmesi en önemli noktalardan biridir.

KOMPLİKASYONLARI:

Allerjik nezle hastalığı olan çocuklarda üst solunum yollarının komşuluğu ve hassalığı nedeniyle zaman zaman sinüzit, geniz eti büyümesi, orta kulak iltihabı gibi diğer hastalıklar da eşlik edebilir. Ayrıca astım hastalığı olanlarda sıklıkla yıl boyunca devam eden allerjik nezle hastalığı da vardır.

TEDAVİYE UYULMADIĞINDA ORTAYA ÇIKABİLECEK RİSKLER:

Hastalık tedavi edilmediğinde çocuğun günlük yaşamını, yaşam kalitesini, okul başarısını olumsuz yönde etkileyebilir. Tekrarlayan üst solunum yolu problemleri (sinüzit gibi) ve kulak iltihabı gibi diğer hastalıklara zemin hazırlayabilir.

PROGNOZU:

Ayrıca bir allerjik hastalığı bulunan kişilerde bazen bir başka allerjik hastalık bulguları zaman içinde eklenebilir. Örneğin Allerjik nezleli çocuklarda zaman içinde astım bulguları da ortaya çıkabilir.

Hastalara uygulanan tedavi ile genellikle hastalık bulguları süratle iyileşir ve yakınmaların şiddeti ve sıklığı azalır.

Hastalığın tedavisinde tam olarak iyileşme değil hastalığın kontrol altına alınması amaçlanır.